

13/

*De recursu ad Sectionem Alteram**Signaturae Apostolicae*

FACTI SPECIES. - Titius sacerdos, officialis Dicasterii Curiae Romanae, cum 62 suae aetatis annum ageret, postulavit ut suo officio renuntiaret, et in pensionem, uti aiunt, mitteretur.

Iuxta normas eiusdem Dicasterii pro integra pensione officiali dimissionario tribuenda, requirebantur 35 anni in munere acti atque aetas 65 annorum. Quum vero Titio deessent 26 menses ad aetatem requisi-

tam, ipsi tribuenda erat pensio minor. Nihilominus, perpensa officialis condicione, Dicasterium integram ei tribuit pensionem.

At Titius maiorem desiderabat pensionem. Ideo, reputans suum officium, ob peculiaria munera ab ipso expleta, maioris gradus esse quam aliorum officialium gradus eiusdem nominis, petiit ut ascriberetur inter Officiales Maiores primae classis, non autem secundae, prouti caeteri collegae.

Instantia fuit quidem in Congressu disceptata, sed non definita. Cardinalis Praefectus suis litteris notum fecit Titio se non posse ipsius instantiae accedere, quia munus ei commissum non videbatur accensendum illis reservatis Officialibus maioribus primae classis. Ceterum solummodo Romanus Pontifex poterat definire quales Officiales accensendi sint primae classi.

Contra hanc declarationem Titius, praetermisso quovis gravamine apud idem Dicasterium, recursum interposuit ad Sectionem Alteram Signaturae Apostolicae. Servatis de iure servandis, in Congressu coram Cardinali Praefecto, proposito recursu adversus decisionem Dicasterii, qua Titio denegabatur gradus Officialis Maioris primae classis, decretum est: « *cum ius acquisitum non adsit, petita a Rev.do Sacerdote ex iustitia debita non sunt* ».

Adversus hanc decisionem Patronus Titii recursum fecit ad Collegium Cardinalium iudicum; sed Congressus, recepto actu interpositionis recursus, non transmissit illum ad Collegium, sed decretum edidit: « *recursum ad Collegium Iudicans non esse admittendum cum nullo solido fundamento nitatur* ».

Contra hanc alteram decisionem Titii Patronus proposuit *querelam nullitatis*, affirmans decretum fuisse a Congressu latum « *nemine petente* », nam ipse Collegium Iudicans adiverat, non autem Congressum. Ideo iterum institit ut Collegium Iudicans de admissione recursus decerneret. Audita altera parte, modo quaeritur: utrum Titius recursus et querelam nullitatis ad normam iuris interposuerit, et utrum Congressus Alterius Sectionis Signaturae Apostolicae hos recursus pariter ad normam iuris reiecerit.

IN IURE ET IN FACTO. - 1. Attento praescripto art. 106 Const. « *Regimini Ecclesiae Universae* », « *Per Alteram Sectionem Signaturae Apostolicae contentiones dirimit ortas ex actu potestatis administrativae ecclesiasticae, et ad eam, ob interpositam appellationem seu recursum adversus decisionem competentis Dicasterii, delatas, quoties conten-*

ditur actum ipsum legem aliquam violasse. In his casibus videt sive de admissione recursus sive de illegitimitate actus impugnati ».

Recurrens, nec in suo recursu nec postea determinavit quales essent in casu leges violatae. Non demonstravit S. Dicasterium errorem iuris in procedendo vel in decidendo commisisse. Ipse quidem asserit se altiore munere functum esse, et consequenter se habere ius acquisitum, ut inter Officiales Maiores primi gradus adscribatur; sed quo iure id teneat, nunquam patefecit; deest enim lex quae dicat Officialema maiorem secundae classis, qui *de facto* munera quaedam in quaestionibus diversae naturae expleverit, ius acquisitum habere ut adscribatur inter Officiales Maiores primae classis. Ceteroqui, solummodo Romanus Pontifex potest definire quales Officiales accensendi sint primae classi, attentis muneribus iisdem commissis; ideoque, ex una parte evidens est incompetencia S. Dicasterii in subiecta materia, ex alia parte non habetur definitio Summi Pontificis in casu.

Nec allegari potest « *Regolamento Generale della Curia Romana* », quod admittit recursum, in devolutivo tantum, ad Signaturam Apostolicam adversus decisiones definitivas SS. Congregationum; nam hoc in duobus casibus tantum admittitur, in casibus scilicet de quibus mentio habetur in art. 70 et in art. 95; sed neuter casus est ad rem.

Consequenter, cum in casu non habeatur lex seu aliqua norma iuridica, recurrens non potest allegare legis violationem, et merito Altera Sectio decrevit recursum non esse admittendum ad disceptationem.

2. Comma alterum art. 116 *Normarum Specialium* statuit: « Contra decretum reiectionis, datur recursus ad Collegium Iudicans, intra terminos iure canonico statutos ».

Collegium vero Iudicans non debet videre de ipsa legis violatione seu de merito quaestionis, sed tantummodo de illegitimitate actus impugnati: an scilicet recursus sit non destitutus quolibet legitimo fundamento, quolibet fumo boni iuris. Quam ob rem recursus non potest fieri *cum iisdem*, id est nullo adducto novo argumento vel elemento.

Re quidem vera: admissio recursus *cum iisdem*, ex una parte videretur quaedam capitis diminutio Congressus, qui de facto impar semper fieret ad definitive decernendum super simplici fumo boni iuris recursus, seu super admissione vel reiectione recursus. Ex altera parte decisio definitiva super hac quaestione semper deferenda esset Collegio Iudicanti quinque Cardinalium, ut *cum iisdem* decernat super admissione

recursus vel minus: Cardinalis Praefectus deberet Collegium constituere, Cardinalem Ponentem designare, Collegium convocare etc.; similiter deberet fieri quaedam disceptatio ad arbitrium partis sese reputantis gravatam propter admissionem recursus etc. Porro, haec omnia subverterent naturam praeliminaris disceptationis super admissione recursus, quae diuturnum expostularet tempus pro sua tractatione, quod minime congruit naturae iustitiae administrativae ac spiritui Normarum Specialium, quae omnes sunt ordinatae ad sollicitandum curriculum processualem seu ad vitandas moras processuales, quae regimini Ecclesiae frequenter officerent.

Verum est quod ius conditum, id est art. 116 *Normarum Specialium* non determinat, in fine alterius commatis, requisita appellationis, non excludit explicite recursum *cum iisdem*, non exigit expresse rationes suppletivas, quae valeant recursum sustinere. At norma non est in se et per se interpretanda, sed comparanda cum aliis normis; nec omnia exprimit, quae sensus communis requirit. Ex eo autem quod decisiones Signaturae Apostolicae motivis sint destitutae, non sequitur quod sit impossibile nova adducere argumenta et probationes in appellatione, nam pars recurrens, quae iam in curriculo administrativo coram S. Dicasterio peracto sua argumenta et probationes praestitit, optime scit ob quales rationes sua instantia reiecta fuit. Si revera argumenta nova in casu particulari desint, cognitio motivorum locum dare potest iuris disceptationi, non autem ulterioribus probationibus.

Ergo, cum adversus reiectionem recursus, decretam a Congressu, Patronus recurrentis appellaverit *cum iisdem* ad Collegium Iudicans, eius appellatio non est admittenda.

3. An Congressus potuerit praevie iudicare de admissione vel reiectione appellationis ad Collegium Iudicans.

Iuxta opinionem Patroni partis recurrentis, cum ipse appellationem interposuit ad Collegium Iudicans, altera Congressus decisio, quae appellationem reiecit et iterum confirmavit recursum non esse admittendum, lata est *nemine petente*. Ergo Patronus censet appellationem, in casu, interponendam esse *directe* coram Collegio Cardinalium.

Sed haec opinio sustineri non videtur. Non *in facto*, quia ipse interposuit appellationem coram Congressu *a quo*; secus appellatio nullius valoris censenda esset. Non *in iure*, nam in iure canonico omnes appellationes proponendae sunt coram Iudice *a quo* (can. 1881). In S. Romana Rota, ex. gr., appellatio interponitur coram Turno a quo,

atque Ponens vel Turnus, si casus ferat, potest eandem admittere vel reiicere. (*Normae S. R. Rotae Tribunalis*, art. 155).

Ideo Congressus, perpensis novis argumentis a recurrente allatis, potest: a) vel admittere recursum ad Collegium Iudicans contra suum reiectionis decretum, agnoscens non esse amplius manifestum defectum fundamenti; b) vel iterum reiicere recursum, declarando ipsum adhuc carere manifesto fundamento; c) vel, in dubio, remittere recursum ad Collegium Iudicans, quod in eadem sessione decernere debet de illegitimitate vel minus decisionis impugnatae, nisi probationes causae videantur ulteriorem instructionem expostulare.

Consequenter, alterum Congressus decretum nullo modo dici potest « latum a iudice absolute incompetente »; sed censendum est latum a iudice, qui solus erat competens in casu, nempe *iudex a quo*. Ideo querela nullitatis adversus hoc decretum nullo pollet fundamento.

Sed, cum irritantes et inhabilitates eae tantum leges habendae sint, quibus aut actum esse nullum, aut inhabilem esse personam expresse vel aequivalenter statuitur (can. 11); cum art. 116 *Normarum Specialium* non statuatur appellationem ad Collegium Iudicans cum iisdem seu sine novis argumentis vel elementis esse invalidam, Collegio Iudicanti competitolvere dubium: An constet de iure appellandi in casu, et consequenter de illegitimitate actus impugnati.

DECISIO. - In Congressu habito coram E.mo Cardinali Praefecto die 15 decembris 1970, propositis recursu et querela nullitatis a Patrono recurrentis adversus decretum Congressus Signaturae Apostolicae die 17 novembris 1970 interpositis, ad obtinendum ut quaestio de admissione vel reiectione causae principalis definiatur a Collegio Iudicante ad normam commatis II art. 116 *Normarum*, huius Supremi Tribunalis, decretum est: *Ad Collegium iudicans, si et quatenus*.